

ORTOPEDIJOS TECHNINIŲ PRIEMONIŲ IR MEDICINOS PRIEMONIŲ KOMPENSAVIMO KOMISIJA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2025 m.

Nr.

Vilnius

Komisijos posėdis įvyko – 2025 m. kovo 28 d. 10 val. nuotoliniu būdu per Microsoft Teams programą.

Komisijos posėdžio pirmininkas – Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) Medicinos kompensavimo skyriaus vedėjas Giedrius Baranauskas.

Komisijos posėdžio sekretorė – VLK Medicinos priemonių kompensavimo skyriaus vyriausioji specialistė Viktorija Aleksandrova.

Dalyvavo: Giedrius Baranauskas – VLK Medicinos priemonių kompensavimo skyriaus vedėjas, Artūras Šimkus – Sveikatos apsaugos ministerijos Asmens sveikatos departamento Slaugos ir ilgalaikės priežiūros skyriaus patarėjas, Rasa Rimkutė – VLK Teisės skyriaus patarėja, Saulė Dainiuvienė – Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Medicinos priemonių priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė, Goda Ščupokaitė – Lietuvos negalios organizacijų forumo projektų koordinatorė, Lina Taminskienė – VLK medicinos priemonių kompensavimo skyriaus patarėja (ekspertė).

DARBOTVARKĖ:

1. UAB „Ortho-modus“ 2024 m. gruodžio 18 d. paraiškų Nr. 20241218/1 ir Nr. 20241118/2 įrašyti *vaikišką šlaunies (aukščiau kelio) protezę su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei silikonine mova ir vaikišką blauzdos (žemiau kelio) protezę su aktyvia (sportine) pėda ir silikonine mova* į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašą klausimo svarstymas.

1. SVARSTYTA. UAB „Ortho-modus“ 2024 m. gruodžio 18 d. paraiškų Nr. 20241218/1 ir Nr. 20241118/2 įrašyti vaikišką šlaunies (aukščiau kelio) protezę su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei silikonine mova ir vaikišką blauzdos (žemiau kelio) protezę su aktyvia (sportine) pėda ir silikonine mova į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašą klausimo svarstymas.

Posėdžio metu L. Taminskienė informavo, kad UAB „Ortho-modus“ pateikė 2024 m. gruodžio 18 d. paraiškas Nr. 20241218/1 ir Nr. 20241118/2 įrašyti vaikišką šlaunies (aukščiau kelio) protezę su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei (silikonine mova) ir vaikišką blauzdos protezę su aktyvia (sportine) pėda ir silikonine mova (toliau – protezai) į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašą (toliau – Sąrašas)

L. Taminskienė atkreipė dėmesį, kad protezai būtų skiriami vaikams, kurie yra fiziškai aktyvūs, dalyvauja kūno kultūros pamokose ir neformaliojo ugdymo veiklose (sportuoja). Paraiškoje pateikiama, kad šiuos gaminius notifikavo 3 Lietuvos gamintojai: UAB „Ortho-modus“, AB „Ortopedijos technika“ ir MB „Protezuotojų unija“.

Komisijos nariai buvo informuoti, kad šių protezų paskirtis yra ne tik kompensuoti trūkstamą galūnės funkciją, bet ir padėti atstatyti kuo artimesnius sveikai kojai judesius, ypač sportuojant,

bėgant, vaikstant. Visa tai turi teigiamą poveikį skatinant vaikų įsitraukimą į sportą ir fizinę veiklą, padeda aktyviai dalyvauti socialiniame gyvenime, dėl to gerėja tiek fizinė, tiek psichinė sveikata. Dalyvaujant aktyvioje veikloje aktyvinama stambioji motorika, lavinami motoriniai, pažinimo, socialiniai ir kiti gyvenimo įgūdžiai.

Posėdžiu metu komisijos nariai buvo supažindinti su paraiškoje pateiktomis indikacijomis, pagal kurias galima skirti šiuos protezus, taip pat ir papildomomis skyrimo sąlygomis:

1. Vaikiškas šlaunies (aukščiau kelio) protezas su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei silikonine mova:

1.1. skyrimo indikacijos (diagnozės kodas ir pavadinimas pagal TLK-10-AM*):

- Q72.0 Įgimtas visiškas kojos (-ų) nebuvimas;
- Q72.1 Įgimtas šlaunies ir blauzdos nebuvimas, kai yra pėda;
- Z89.6 Įgytas kojos aukščiau kelio nebuvimas.

1.2. papildomos skyrimo sąlygos:

- 1.2.1. IV-V mobilumo lygis (aukšto mobilumo lygio vaikams);
- 1.2.2. Ortopedo technologo (turinčio reikiamą profesinę kvalifikaciją ir spaudo numerį) rekomendacija;
- 1.2.3. Apdraustojo vieno iš tėvų pasižadėjimas apie tinkamų sąlygų sudarymą ir pagalbą vaikui, naudojantis protezu užsiimant aktyvia sportine veikla ir skatinti jo fizinę veiklą;
- 1.2.4. Rekomendacija iš ugdymo įstaigos ar neformaliojo ugdymo institucijų.

2. Vaikiškas blauzdos (žemiau kelio) protezas su aktyvia (sportine) pėda ir silikonine mova:

2.1. skyrimo indikacijos (diagnozės kodas ir pavadinimas pagal TLK-10-AM*):

- Q72.2 Įgimtas blauzdos ir pėdos nebuvimas;
- Q72.8 Kiti redukciniai kojos (-ų) defektai;
- Z89.4 Įgytas pėdos ir kulkšnies nebuvimas;
- Z89.5 Įgytas kojos kelio srityje ar žemiau kelio nebuvimas.

2.2. papildomos skyrimo sąlygos:

- 2.2.1. IV-V mobilumo lygis (aukšto mobilumo lygio vaikams)
- 2.2.2. Ortopedo technologo (turinčio reikiamą profesinę kvalifikaciją ir spaudo numerį) rekomendacija;
- 2.2.3. Apdraustojo vieno iš tėvų pasižadėjimas apie tinkamų sąlygų sudarymą ir pagalbą vaikui, naudojantis ir užsiimant aktyvia sportine veikla. Skatinti jo fizinę veiklą;
- 2.2.4. Rekomendacija iš ugdymo įstaigos ar neformaliojo ugdymo institucijų.

L. Taminskienė pažymėjo, jog siūloma, kad šiuos protezus skirtų tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos gydytojų konsiliumas, kurio sudėtyje būtų bent vienas fizinės medicinos ir rehabilitacijos gydytojas ir bent vienas gydytojas ortopedas traumatologas.

Paraiškoje viena iš pateiktų kontraindikacijų, kada neturėtų būti skiriamas protezas, yra žemesnis nei IV lygio mobilumas. Ekspertė pažymėjo, kad papildomai paraiškoje įrašytos tos kontraindikacijos, kurios yra patvirtintos Ortopedijos techninių priemonių ir medicinos priemonių kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymu V-234 „Dėl Ortopedijos techninių priemonių ir medicinos priemonių kompensavimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 20.1-20.10 papunkčiuose.

Abiejų protezų funkcijų aprašymas ir technologijos ypatumai yra identiški. Protezų pagrindą sudaro pasyviojo elastingumo anglies pluošto mentė, sukurta imituoti biologinės kojos propulsiyvų elgesį bei smūgių sugertį aktyvaus poveikio metu (sportuojant), tai lemia geresnį šuolį, greitesnį

įsibėgėjimą, kurį pasiekti yra sunkiau su tradiciniu protezu, turinčiu standų pagrindą, kurio elastingumas yra minimalus ir gali kelti diskomfortą aktyviai judant.

L. Taminskienė pažymėjo, kad buvo gauta Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūrai veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Akreditavimo tarnyba) informacija apie ortopedijos techninių priemonių funkcinės vertės nustatymą. Akreditavimo tarnyba abiem protezams nustatė funkcinės vertės balą – 11. Vadovaujantis Aprašo 110.1 papunkčiu, jei į Ortopedijos techninių priemonių sąrašą neįtraukta tos pačios paskirties alternatyvių kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių, praeinama balų vertė turi būti ne mažesnė kaip 5 balai. Ekspertė akcentavo, kad įvertinimas yra labai geras ir šį punktą paraiškos atitinka.

Prie paraiškų buvo pateikta ir Lietuvos fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojų draugijos rekomendacija. Draugija rekomenduoja šiuos protezus įtraukti į Sąrašą, nes vaikų dalyvavimas sporte ir fiziniame veikloje turi pagrįstą fizinę ir psichinę naudą vaikams ir jaunimui. Vaikai, kurie neturi apatinių galūnių, turi didesnę riziką susirgti lėtinėmis ligomis dėl neveiklumo, palyginti su jų bendraamžiais, kurie auga įprastai. Atlikti tyrimai pripažįsta neabejotiną sportinių protezų pažangumą lyginant su kasdieniais paprastais protezais. Bėgimui skirti protezai naudojami parolimpiniame sporte. Nuo 1990-ųjų metų žymiai pagerino sportininkų sportinius pasiekimus. Vaikiški sportiniai protezai būtų naudojami tokiose sporto šakose kaip: futbolas, krepšinis, bėgimas, gimnastika, pasivaikščiojimai lauke ir kitos aktyvios veiklos bei užsiėmimai.

Komisijos nariai buvo informuoti, kad vadovaujantis Aprašo 110.2 papunkčiu, VLK pateikė informaciją apie PSDF biudžete numatytas lėšas ir naujai planuojamų įtraukti protezų gamybos ir pritaikymo išlaidų kompensavimo įtaką PSDF biudžetui.

L. Taminskienė informavo apie paraiškose siūlomas ortopedijos techninių priemonių preliminaras gamybos ir pritaikymo kainas: vaikiško šlaunies (aukščiau kelio) protezo su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei (silikonine mova) kaina būtų apie 15 000 eurų įskaitant PVM ir vaikiško blauzdos protezo su aktyvia (sportine) pėda ir silikonine mova – 9 700 eurų įskaitant PVM.

Paraiškoje pateiktas poreikis, kad šlaunies (aukščiau kelio) protezas su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei silikonine mova galėtų būti skiriamas 1 vaikui per metus. Tačiau L. Taminskienė patikslino, kad VLK Ortopedijos ir medicinos priemonių informacinės sistemos duomenimis vaikams, kuriems nustatytas IV – V mobilumo lygis per metus vidutiniškai kompensuojami 1 – 2 šlaunies (aukščiau kelio) protezai (tipai KPM3 ir KPM3-4).

Vaikiško blauzdos protezo su aktyvia (sportine) pėda ir silikonine mova poreikis tiek paraiškoje, tiek VLK duomenimis būtų apie 10 blauzdos protezų, nes tokiam kiekiui vaikų nustatytas IV–V mobilumo lygis, pagal kurį kompensuojami blauzdos (žemiau kelio) protezai (tipai KPM2-1, KP2-7 ir KPM2-2).

L. Taminskienė pažymėjo, jei šlaunies (aukščiau kelio) protezo su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei silikonine mova bazinė kaina būtų skaičiuojama pagal paraiškoje nurodytą kainą, ji galėtų sudaryti apie 15 000 eurų už vieną protezą. Jei toks protezas būtų skiriamas 1 – 2 vaikams per metus, tokiu atveju prognozuojamos metinės PSDF biudžeto išlaidos, skirtos šio protezo gamybos ir pritaikymo išlaidoms kompensuoti, sudarytų apie 30 000 eurų per metus.

Jei vaikiškų blauzdos (žemiau kelio) protezų su aktyvia (sportine) pėda bazinė kaina būtų skaičiuojama pagal paraiškoje nurodytą kainą, ji galėtų sudaryti apie 9 700 eurų už vieną protezą. Jei toks protezas būtų skiriamas 10 vaikų per metus, tokiu atveju prognozuojamos metinės PSDF biudžeto išlaidos, skirtos šių protezų gamybos ir pritaikymo išlaidoms kompensuoti sudarytų apie 97 000 eurų per metus.

L. Taminskienė reziūmavo, kad bendros metinės PSDF biudžeto išlaidos skirtos šių protezų gamybos ir pritaikymo išlaidoms kompensuoti sudarytų apie 127 tūkst. eurų.

Vadovaujantis Ortopedijos techninėms priemonėms ir medicinos priemonėms skiriamų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, patvirtinto VLK direktoriaus 2025 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 1K-16, 2025 m. iš PSDF biudžeto galūnių protezams skirta 6 558 tūkst. eurų.

Prognozuojama, kad šie protezai bus pradėti kompensuoti nuo 2025 m. III ketvirčio, todėl numatytos lėšos vaikiškiems sportiniams protezams kompensuoti 2025 metais sudarytų apie 60 000 eurų.

L. Taminskienė reziūmavo, kad atsižvelgiant į paraiškose pateiktą informaciją, prognozuojama, kad PSDF biudžete numatytų lėšų pakaktų vaikiškiems šlaunies (aukščiau kelio) protezams ir blauzdos (žemiau kelio) protezams kompensuoti, todėl lėšų poreikis netrukdo priimti teigiamą sprendimą.

Taip pat L. Taminskienė patikslino, kad tai bus papildomas protezas. Vaikas turės kasdieninį protezą ir jeigu jis atitiks visus nustatytus reikalavimus, jam papildomai bus skiriamas sportinis protezas.

G. Ščupokaitė pasiteiravo, kodėl reikia dviejų protezų, kodėl negalima naudoti tik sportinį?

L. Taminskienė paaiškino, kad negalima naudoti kasdienai sportinio protezo, nes anglies pluošto mentė nėra tam pritaikyta.

Komisija daugiau klausimų ir pastabų neturėjo.

Už šį sprendimą Komisijos nariai balsavo vienbalsiai atviru balsavimu.

Komisijos nariai vienbalsiai pritarė siūlyti sveikatos apsaugos ministrui įrašyti vaikišką šlaunies (aukščiau kelio) protezą su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei silikonine mova ir vaikišką blauzdos protezą su aktyvia (sportine) pėda ir silikonine mova į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašą.

NUTARTA. Siūlyti sveikatos apsaugos ministrui įrašyti vaikišką šlaunies (aukščiau kelio) protezą su aktyvia (sportine) pėda ir sportiniu sąnariu bei silikonine mova ir vaikišką blauzdos protezą su aktyvia (sportine) pėda ir silikonine mova į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašą.

Komisijos pirmininkas

Giedrius Baranauskas

Komisijos sekretorė

Viktorija Aleksandrova